

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią posłankę Monikę Rosę.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Urszula Augustyn; (-) Sylwia Bielawska; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Krzysztof Bojarski; (-) Piotr Borys; (-) Marek Jan Chmielewski; (-) Alicja Chybicka; (-) Zofia Czernow; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Marta Golbik; (-) Stanisław Gorczyca; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Marek Tomasz Hok; (-) Łukasz Horbatowski; (-) Patryk Jaskulski; (-) Dominik Jaśkowicz; (-) Piotr Kandyba; (-) Jacek Karnowski; (-) Iwona Karolewska; (-) Katarzyna Kierzek-Koperska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Urszula Koszutska; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Maria Joanna Koźlakiewicz; (-) Iwona Małgorzata Krawczyk; (-) Katarzyna Królak; (-) Marek Krzakała; (-) Adam Krzemiński; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Bożena Lisowska; (-) Katarzyna Anna Lubnauer; (-) Artur Jarosław Łacki; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Dorota Łoboda; (-) Alicja Łuczak; (-) Dorota Marek; (-) Paweł Masełko; (-) Jolanta Niezgodzka; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Krzysztof Piątkowski; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Mariusz Popielarz; (-) Renata Rak; (-) Monika Rosa; (-) Marek Rząsa; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Weronika Smarduch; (-) Anna Sobolak; (-) Katarzyna Stachowicz; (-) Paweł Suski; (-) Andrzej Szewiński; (-) Henryk Szopiński; (-) Krystyna Szumilas; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Anna Wojciechowska; (-) Witold Zembaczyński.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy – Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383 i 1818) po art. 255a dodaje się art. 255b w brzmieniu:

„Art. 255b. § 1. Kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej publicznie rozpowszechnia w postaci obrazu lub dźwięku treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego:

- 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy;
- 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonych w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt lub na znęcaniu się nad głowonogami lub ich zabijaniu;
- 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby;
- 4) polegającego na realizacji ustawowych znamion czynów zabronionych określonych w art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy; podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające, jako autentyczne, pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ustawy dotyczy kryminalizacji tzw. *patostreamingu*. Pojęcie *patostreamu* bądź *patostreamingu* pochodzi z połączenia słów „patologia” oraz *stream* (ang.) „strumień”, używanego na określenie transmisji, cyfrowego przekazu (strumień informacji). *Patostreamy* zatem to filmy nagrywane na żywo (bez scenariusza czy cech filmu fabularnego), emituje je *patostreamer* – ich wytwórca¹. Rozwój technologiczny, który obserwujemy w minionych dekadach, upowszechnienie się nowych technologii informacyjnych i twórcza inwencja w ich wykorzystaniu sprawiły, że wraz z nim nastąpiły zmiany zachowań, tak komunikacyjnych, jak i społecznych². Warto również zaznaczyć, że „wiedzą notoryjną jest stwierdzenie, że *patostreamy* stanowią zjawisko szkodliwe, potencjalnie świadczące o demoralizacji i mające skrajnie niskie walory estetyczne³”.

Należy wskazać, że 37% nastolatków w wieku 13-15 lat przyznaje, iż oglądało *patotreści* w Internecie; 43% ma z nimi kontakt co najmniej raz w tygodniu (dokonują tego najczęściej z ciekawości); dla zdecydowanej większości było to niepokojące doświadczenie - 82% uważa, że tego typu treści powinny być zakazane⁴. Według opisanych w raporcie Państwowego Instytutu Badawczego Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej "Nastolatki 3.0" z roku 2023⁵ badań, na pytanie „Czy według Pana/Pani wiedzy Pana/Pani dziecko/dzieci ogląda (ją) tzw. *patostreamy* (wulgarne, obsceniczne i nacechowane przemocą widowiska lub transmisje internetowe nadawane na żywo w serwisach *streamingowych* np. na You Tube, Twitch), twierdząco odpowiedziało 12,9% rodziców. Oznacza to, iż dzieci oglądają tzw. *patostreamy* dwa razy częściej, niż przypuszczają ich rodzice. Szczególną uwagę wnioskodawców zwraca, wzrastająca wśród nastolatków, tendencja braku umiejętności jednoznacznego określenia, czy treści, jakie oglądają, to tzw. *patostreamy*. W 2020 roku 10,2% ankietowanych nastolatków nie potrafiło określić czy spotykają się z *patotreściami*, a dwa lata później było to już 16,1% ankietowanych⁶.

¹ E. Figas, W. Rokowski, *Patostream: przejaw kryzysu moralnego czy oznaka nowych wartości?* [w:] E.W. Pływaczewski, D. Dajnowicz-Piesiecka, E. Jurgielewicz-Delegacz (red.), *Prawo karne i kryminologia wobec kryzysów XXI wieku*, Warszawa 2022, s. 397.

² P. Siedlanowski, *Homo crudelis? Patostream – kolejna patologia w sieci*, „Biuletyn Edukacji Medialnej”, 2/2018, s. 44.

³ A. Ziobroń, *Ocena poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny dotyczącej kryminalizacji zjawiska patostreamingu*, «Palestra» 10/2023, s. 59.

⁴ Bezpieczeństwo dzieci w Internecie; <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/panel/sesja-27KPO-bezpieczenstwo-dzieci-w-internecie> [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

⁵ https://www.nask.pl/media/2024/10/Thinkstat_RAPORT_nastolatki-3_0_ONLINE-2.pdf [dostęp: 28 stycznia 2026 r.].

⁶ Ibidem.

Co warte zauważenia, *patostreaming* stanowił jedną z patologii społecznych szczególnie uwidocznionych w okresie pandemii COVID-19⁷.

Warto nadmienić, że *patostreaming* (niekiedy określany mianem *patoinfluencingu*) stanowi ekstremalną odmianę *influencingu* - polegającego na prezentowaniu w mediach społecznościowych podczas transmisji na żywo różnych patologii, np. scen przemocy, połączonych niekiedy z zachęcaniem odbiorców do powtarzania we własnym otoczeniu tego typu zachowań⁸.

Biorąc pod uwagę powyższe wyróżnia się kilka rodzajów *patostreamingu*:

- *alko-streaming* (w dyskursie występuje także nazwa *drunk-streaming*);
- spożywanie alkoholu podczas *streamu*;
- *violence-streaming* - *streaming* różnego rodzaju aktów przemocy; przemoc fizyczna (w tym także pobicia i bójki relacjonowane na żywo) i słowna, treści podżegające do przemocy, groźby, obelgi itp.;
- *sex-streaming* - rejestrowanie różnych dewiacji seksualnych, w tym aktów noszących znamiona pedofilii, np. zachęcania nieletnich do rozbierania się przed kamerą;
- *daily-patostreaming* - streamowanie codziennego życia, ze szczególnym naciskiem na transmitowanie tzw. „dymów”, czyli najbardziej spektakularnych wydarzeń podczas *streamów*, często reżyserowanych lub prowokowanych - zwykle są to bójki, picie alkoholu czy zażywanie narkotyków, prowokowane awantury itp.⁹.

Zarówno w doktrynie prawnokarnej (np. Ł. Rosiak, *Patostreaming – istota projektowanego art. 255b k.k.*, Prokuratura i Prawo, nr 3/2024¹⁰) jak i w publicystyce prawniczej (K. Sobczak, *Patostreaming wciąż czeka na kary, jak za pornografię*, Prawo.pl, 11 stycznia 2025 r.¹¹; A. Witała, *(Nie)karalność patostreamerów*, Rzeczpospolita, 12 lutego 2025 r.¹², T. Kowalski, *Patostreaming bez kary? Ekspert alarmuje: to luka w prawie*, Wawanews, 29 kwietnia 2025 r.¹³) podnosi się zasadność wprowadzenia tego przepisu do k.k.

⁷ I. Firek, K. Kobierski, W. Licha, *Zjawisko patostreamingu w pandemii: rozważania wokół regulacji prawnych oraz jego wpływ na młodzież*, s. 59 [w:] A. Kilińska-Pękacz (red.), *Przestępczość w Polsce i na świecie w dobie pandemii COVID-19 w ujęciu prawnym i kryminologicznym*, Warszawa 2021.

⁸ A. Wilk, *Toksyczny wpływ. Odpowiedzialność odszkodowawcza influencera*, «Prawo nowych technologii» 2/2023, *Legalis*/el.

⁹ D. Bek, M. Popiołek, *Patostreaming - charakterystyka i prawne konteksty zjawiska*, «Zarządzanie mediami» 4/2019, s. 252.

¹⁰ [Numer 3 - Prokuratura Krajowa - Portal Gov.pl](#) [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

¹¹ *Patostreaming wciąż czeka na kary, jak za pornografię*, [Penalizacja patostreamingu a kary za pornografię](#) [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

¹² *(Nie)karalność patostreamerów*, <https://pro.rp.pl/sady-i-prokuratura/art41785651-nie-karalnosc-patostreamow> [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

¹³ *Patostreaming bez kary? Ekspert alarmuje: to luka w prawie* <https://wawanews.pl/wiadomosci-warszawa/patostreaming-bez-kary-ekspert-alarmuje-to-luka-w-prawie/uEU4s3eohJ10NSBAzFsF> [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

Jednocześnie w doktrynie prawnokarnej¹⁴ zaznacza się, że dodatkowo „poza sferą przepisów w zakresie unormowania zjawiska *patostreamingu* ważna byłaby również społeczna odpowiedzialność osób nazywanych *influencerami* (czyli osób wpływowych w świecie mediów społecznościowych, mogących poprzez swoje społecznościowe zasięgi oddziaływać na postawy innych ludzi)”.

Interwencja ustawodawcy w zakresie prawnokarnym istotnie jest zasadna. Ponadto wskazać należy, że w Ministerstwie Cyfryzacji prowadzone są prace legislacyjne nad projektem ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych w Internecie (UD179). Nowa wersja projektu ustawy przygotowanej przez Ministerstwo Cyfryzacji (UD179) koncentruje się jednak wyłącznie na ograniczeniu dostępu małoletnich do treści pornograficznych. Zrezygnowano z pojęcia „treści szkodliwych”, które budziło pewne wątpliwości interpretacyjne i mogło obciążać obowiązками szeroką grupę podmiotów świadczących usługi *on-line*¹⁵.

W projektowanym art. 255b § 1 pkt 2 k.k. kryminalizowaną formą *patostreamingu* będzie publicznie rozpowszechnianie w postaci obrazu lub dźwięku treści przedstawiających popełnienie czynu zabronionego znęcania się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonego w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt lub na znęcaniu się nad głowonogami albo zabijanie ich. Głowonogi, zwłaszcza ośmiornice, stanowią coraz popularniejsze zwierzęta trzymane w domach, zaś aktualny stan wiedzy na temat ich zdolności do odczuwania bólu i cierpienia przemawia za objęciem ich analogiczną ochroną, jak kręgowce¹⁶.

Przepis art. 255b § 1 pkt 2 k.k. będzie wyłączony spod dyspozycji art. 255b § 3 k.k., który zakłada, że „nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej” (brak bowiem wyłączenia bezprawności tej kategorii zachowań, poprzez wprowadzenie odpowiednika art. 256 § 3 k.k. byłby mankamentem proponowanej regulacji).

Warto jednocześnie podnieść, że z raportu CBOS „Nastolatki w sieci hazardu” z 2017 r. wynika, że „już 14-16-letnie osoby wykazują zainteresowanie hazardem. Jak wynika z doświadczenia i obserwacji specjalistów, wczesny kontakt z hazardem istotnie zwiększa

¹⁴ Ł. Rosiak, *Patostreaming* – istota projektowanego art. 255b kodeksu karnego, Prokuratura i Prawo, 3/2024, s. 61.

¹⁵ [Ochrona małoletnich przed pornografią bez „treści szkodliwych” - Legalis](#) [dostęp: 10 grudnia 2025 r.].

¹⁶ Seminarium naukowe nt. ochrony praw zwierząt, Ministerstwo Sprawiedliwości 21.01.2025 r., <https://www.youtube.com/watch?v=peF8t03U77w> (t: 2:10:35 i dalej).

ryzyko uzależnienia w wieku dorosłym”¹⁷. Należy bowiem uszczegółowić, że „wiekiem podwyższonego ryzyka, jeśli chodzi o zainteresowanie nastolatków grą w wirtualnym kasynie (zarówno w przypadku gry darmowej, jak i za prawdziwe pieniądze), jest 16 lat; przeciętny wiek rozpoczynania gry za pieniądze to 15 lat 8 miesięcy i 19 dni, jednak więcej niż co dziesiąty grający nastolatek zaczął grać za pieniądze nie mając jeszcze ukończonych 14 lat. Zarówno w przypadku gier darmowych, jak i za prawdziwe pieniądze obserwujemy proces stopniowego obniżania się wieku inicjacji hazardowej: obecni 18-latkowie przeciętnie rozpoczynali grę za pieniądze tuż przed swoimi 17. urodzinami, a każdy kolejny młodszy rocznik robił to wcześniej: najmłodszy w próbie, 15-latkowie, zagrali po raz pierwszy w wirtualnym kasynie za pieniądze mając (przeciętnie) 13 lat¹⁸”.

Jednocześnie należy podnieść, że również w *mass mediach* problematyka hazardu wśród dzieci i młodzieży również pozostaje zauważalna. Przykładowo TVP3 Wrocław w dniu 30 czerwca 2025 r. alarmowała na swojej antenie: „Na Dolnym Śląsku, podobnie jak w całej Polsce, problem hazardu wśród nastolatków narasta. Coraz więcej młodych osób korzysta z urządzeń mobilnych i komputerów, by obstawiać zakłady czy grać na stronach hazardowych. Często robią to, wykorzystując fałszywe dane lub konta dorosłych. Skrzynki w grach, które zawierają elementy losowości i wymagają wydawania prawdziwych pieniędzy, są jedną z najczęściej wykorzystywanych przez młodzież form hazardu. Zagrożeniem są także kasyna online i zakłady bukmacherskie, które poprzez reklamy oraz *influencerów* zachęcają do udziału nawet niepełnoletnich graczy. Tempo rozpowszechniania się hazardu wśród młodzieży jest alarmujące, co stawia przed rodzicami, szkołami i instytucjami wiele wyzwań związanych z profilaktyką hazardu i edukacją na temat ryzyka uzależnienia¹⁹”. Biorąc pod uwagę powyższe alarmujące treści trudno pozostawać obojętnym na tego typu zjawiska i ignorować patologie, które mogą skutkować uzależnieniem coraz młodszych osób.

Publiczne rozpowszechnianie, w postaci obrazu lub dźwięku, treści przedstawiających popełnienie czynu zabronionego za pośrednictwem sieci teleinformatycznej jest zachowaniem wysoce szkodliwym społecznie, które zasługuje na odpowiednią reakcję prawnokarną. W ramach art. 107-111 k.k.s. natomiast w rozdziale dziewiątym – „przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych” ustawodawca umieścił

¹⁷ Nastolatki w sieci hazardu. Problem, który narasta ; <https://brpd.gov.pl/2025/02/21/nastolatki-w-sieci-hazardu-problem-ktory-narasta/> [dostęp: 12 grudnia 2025 r.].

¹⁸ CBOS, „Nastolatki w sieci hazardu. Poglębiona analiza zjawiska hazardu online z perspektywy grających nastolatków jako grupy szczególnie narażonej na zagrożenia będące jego skutkiem”, Warszawa 2017, s. 7.

¹⁹ <https://wroclaw.tvp.pl/87565406/nastolatkowie-w-sidlach-hazardu-klikasz-placisz-wygrywasz-nim-nadejdzie-przegrana> [dostęp: 12 grudnia 2025 r.].

szereg czynów zabronionych, których popełnienie godzi zarówno w interesy fiskalne Skarbu Państwa, jak i sprzyja popadnięciu w negatywne uzależnienie od różnego rodzaju gier hazardowych.

projektowany art. 255b § 1 k.k. będzie stanowił, że:

„Kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej publicznie rozpowszechnia w postaci obrazu lub dźwięku treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego:

- 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy;
- 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonych w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt lub na znęcaniu się nad głowonogami lub ich zabijaniu;
- 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby;
- 4) polegającego na realizacji ustawowych znamion przestępstw określonych w art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy; podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat”.

Tego typu ujęcie przestępstwa *patostreamingu* obejmować będzie zasadniczo cztery formy popełnienia przedmiotowego występku. Z jednej strony przestępstwa szczególnie wysoko przez ustawodawcę karane; z drugiej strony przestępstwo *patostreamingu* obejmie również kategorię prawnozwierzęcą, akcentując fakt, iż dojrzałe społeczeństwo winno potępiać wszelkie postacie krzywdzenia zwierząt; ponadto *patostreaming* to w końcu zachowania, gdzie dochodzi do naruszenia nietykalności cielesnej w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby. Dodatkowo proponuje się włączenie do kategorii *patostreamingu* również problematyki przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych, tj. art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 633; dalej jako: „k.k.s.”). W ten sposób kryminalizowane byłoby również publicznie rozpowszechnienie w postaci obrazu lub dźwięku treści przedstawiających popełnienie czynów zabronionych wskazanych w ww. przepisach k.k.s., z uwagi na szczególną konieczność przeciwdziałania jego rozlicznym społecznie negatywnym skutkom²⁰. W demokratycznym państwie prawa urzeczywistniającym

²⁰ L. Wilk, Rozdział 9. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych, Nb. 1, [w:] L. Wilk, J. Zagrodnik Kodeks karny skarbowy. Komentarz, 2021, *Legalis/el*.

zasady sprawiedliwości społecznej nie może być miejsca na powyższe zachowania, gdyż brak ich karalności mógłby tworzyć mylne przekonanie o tym, że ustawodawca albo w ogóle nie dostrzega problemu albo pozostaje mu on obojętny.

W dalszej kolejności w ramach art. 255b § 2 k.k. proponuje się następujące brzmienie przepisu: „Tej samej karze podlega, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające jako autentyczne, pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1”. Przedmiotowy przepis uwzględnia fakt, że nawet pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w art. 255b § 1 k.k., co istotne – przedstawiane jako prawdziwe – jest wysoce społecznie szkodliwe – gdyż propaguje negatywne wzorce zachowań wśród odbiorców (w tym bardzo często u dzieci i młodzieży, wobec których nie został jeszcze zakończony proces wychowawczy).

W ramach art. 255b § 3 k.k. zawarto wyłączenie (wzorowane na art. 256 § 3 k.k.), zgodnie z którym „Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej”. Tym samym jest to kontratyp, którego wystąpienie wyłącza bezprawność zachowań opisanych w art. 255 § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2 k.k.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanych rozwiązań, działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu. Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, co powinno zapewnić możliwość zapoznania się z nowym stanem prawnym wszystkim adresatom. Zgodnie z dyspozycją art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) standardowy termin wejścia w życie ustawy to 14-dni; niemniej, wydaje się, że część z adresatów ustawy (przykładowo: dostawcy Internetu, łączności telefonicznej etc.) powinni mieć dodatkowy czas na ewentualne usunięcie tej części oferty, której dotyczy projektowana regulacja – stąd propozycja przyjęcia 30-dniowego *vacatio legis*.

Projekt nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z zakresem prawa Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Monika Rosa

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Przedmiotem niniejszego projektu ustawy jest wprowadzenie odpowiedzialności karnej za tzw. *patostreaming*. Z badań wynika, że 37% młodzieży w wieku 13–15 lat deklaruje, iż miało styczność z patotreściami w Internecie, przy czym 43% respondentów styka się z nimi co najmniej raz w tygodniu, najczęściej kierując się ciekawością. Dla zdecydowanej większości badanych było to doświadczenie niepokojące, a 82% uważa, że tego rodzaju treści powinny zostać zakazane¹.

W związku z powyższym interwencja legislacyjna na gruncie prawa karnego jest w pełni uzasadniona.

Projekt przewiduje dodanie art. 255b stanowiącego, iż publiczne rozpowszechnianie w postaci obrazu lub dźwięku treści przedstawiającej popełnienie czynu zabronionego podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Wyliczenie czynów zabronionych objętych zakresem w/w art. 255b to m.in.: publiczne rozpowszechnianie czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności, na czas nie krótszy niż 3 miesiące, do lat 5, jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy; czyn polegający na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonych w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt lub na znęcaniu się nad głowonogami lub ich zabijaniu; czyn stanowiący naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby oraz czyn polegający na realizacji ustawowych znamion czynów zabronionych określonych w art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy. W § 2 dodawanego art. 255b projektodawcy poruszają także problematykę pozorowania popełnienia czynu zabronionego, proponując by osoby pozorujące popełnienie czynu zabronionego określonego w § 1 podlegały takiej samej karze, co osoby faktycznie te czyny zabronione popełniające.

W projektowanej regulacji wprowadza się także wyłączenie odpowiedzialności, polegające na dopuszczeniu się przez sprawcę czynów określonych w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2 dodawanego art. 255b,

¹ Bezpieczeństwo dzieci w Internecie; <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/panel/sesja-27KPO-bezpieczenstwo-dzieci-w-internecie> [dostęp: 22 stycznia 2026 r.].

jeżeli dopuścił się go w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ **Nie**

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanych, rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowane rozwiązanie wprowadza zasadniczą zmianę w porządku prawnym. Dotychczasowe regulacje karne skupiają się przede wszystkim na ściganiu publicznego nawoływania do popełnienia przestępstwa lub pochwalania występku (art. 255 k.k.), natomiast nowy przepis - proponowany art. 255b penalizuje sam akt publicznego rozpowszechniania w formie obrazu lub dźwięku treści przedstawiającej popełnienie czynu zabronionego (w tym również pozorowanie takiego czynu), niezależnie od tego, czy autor nagrania namawiał do przestępstwa czy je pochwalał. Projekt określa wyliczenie kategorii czynów i zawiera wyjątki dotyczące działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej i naukowej, co stanowi próbę zachowania równowagi między zakazem a wolnością twórczą/edukacyjną. 30-dniowy okres *vacatio legis* stanowi odpowiedź na pilną potrzebę reagowania na zjawisko *patostreamingu* i ma na celu ochronę, w głównej mierze, ludzi młodych, narażonych na negatywny wpływ takich treści występujących w przestrzeni internetowej. Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Proponowane rozwiązania mogą przynieść istotne pozytywne skutki społeczne, zwłaszcza w kontekście ochrony porządku publicznego, zdrowia psychicznego oraz standardów życia społecznego w Internecie. Wprowadzenie odpowiedzialności karnej za publiczne rozpowszechnianie *patotreści* może realnie ograniczyć skalę *patostreamingu*. Groźba surowej sankcji karnej osłabia motywację do tworzenia i dystrybucji tego typu materiałów, co w konsekwencji prowadzi do zmniejszenia ich dostępności. Projektowana regulacja wzmacnia ochronę dzieci i młodzieży, które stanowią szczególnie wrażliwą grupę odbiorców. Ograniczenie rozpowszechniania treści przedstawiających przemoc zmniejsza ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk społecznych, czy traumatyzacji najmłodszych. Według opisanych w raporcie Państwowego Instytutu Badawczego Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej "Nastolatki 3.0" z roku 2023² badań, wraz z wiekiem wzrasta zainteresowanie oglądaniem w Internecie wulgarnych i nacechowanych przemocą widowisk lub transmisji internetowych nadawanych na żywo w serwisach *streamingowych*. Co więcej, grupą szczególnie narażoną na oglądanie *patostreamingu* są chłopcy – niemal dwukrotnie częściej niż dziewczęta oglądają *patostreamy*. Projektowane regulacje sprzyjają zatem kształtowaniu odpowiedzialnych postaw społecznych w środowisku cyfrowym. Stanowi jasny sygnał ustawodawcy, że rozpowszechnianie przemocy i patologii nie jest społecznie akceptowalne.

² https://www.nask.pl/media/2024/10/Thinkstat_RAPORT_nastolatki-3_0_ONLINE-2.pdf [dostęp: 28 stycznia 2026 r.].

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Przedmiotowy projekt nie wywoła skutków gospodarczych.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Przedmiotowy projekt nie przewiduje wystąpienia skutków finansowych projektowanych rozwiązań.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

Warszawa, 3 lutego 2026 r.

BEOS-WPEiM-223/26

WZGLĘDZIELI
L. SPIS-III. 020. 24. 6. 2026
03. 02. 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego
projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel
wnioskodawców: posłanka Monika Rosa)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W art. 1 projektu ustawy przewidziano dodanie artykułu 255b w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (dalej: k.k.). Z uzasadnienia projektu wynika, że projektowana regulacja dotyczy penalizacji publicznego rozpowszechniania, w sieci teleinformatycznej, treści określanych jako patostreaming, polegających na prezentowaniu popełnienia czynów zabronionych w formie obrazu lub dźwięku.

Zgodnie z proponowanym art. 255b § 1 k.k. karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat podlegałby ten, kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej rozpowszechnia, w postaci obrazu lub dźwięku, treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego: 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy; 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia², lub na znęcaniu się nad głowonogami lub ich zabijaniu; 3) stanowiącego naruszenie nietykalności

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 383, ze zm.

² Określonych w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, ze zm.).

cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby, 4) polegającego na realizacji ustawowych znamion czynów zabronionych określonych w art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy³.

Tej samej karze podlegałby ten, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające, jako autentyczne, pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 (projektowany art. 255b § 2 k.k.).

Nie popełniałby przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej (proponowany art. 255b § 3 k.k.).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia (art. 2 projektu).

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W projekcie ustawy przewidziano karalność rozpowszechniania, za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, treści przedstawiających popełnienie czynów zabronionych, w tym czynów wypełniających znamiona przestępstw: seksualnego wykorzystania małoletniego (art. 200 k.k.), groomingu⁴ (art. 200a k.k.) oraz prezentowania treści pornograficznych z udziałem małoletniego albo związanych z posługiwaniem się zwierzęciem (art. 202 § 3 k.k.).

Prawo UE nie reguluje bezpośrednio kwestii dotyczących patostreamingu. Biorąc pod uwagę, że patostreaming może wypełniać znamiona innych przestępstw, należy uwzględnić art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), zgodnie z którym Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze dyrektyw, mogą ustanowić normy minimalne odnoszące się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym, wynikające z rodzaju lub skutków tych przestępstw lub ze szczególnej potrzeby wspólnego ich zwalczania. Artykuł 83 ust. 1 TfUE przewiduje kompetencję do harmonizacji prawa karnego materialnego w dziesięciu wymienionych w nim obszarach, w tym dziedzinie seksualnego wykorzystywania kobiet i dzieci.

Środkami harmonizacji prawa karnego materialnego, przyjętymi w obszarze tej dziedziny przestępczości, są:

- 1) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 633. Wskazane przepisy Kodeksu karnego skarbowego są zawarte w rozdziale 9 tej ustawy, zatytułowanym „Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych”.

⁴ Tj. nawiązywania kontaktu z małoletnim poniżej lat 15 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej w celach seksualnych.

dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW⁵, zwana dalej „dyrektywą 2011/93/UE”;

- 2) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej⁶, zwana dalej „dyrektywą 2024/1385/UE”.

Dyrektywą 2011/93/UE ustanowiono minimalne normy dotyczące określania przestępstw i kar dotyczących niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, pornografii dziecięcej oraz nagabywania dzieci dla celów seksualnych.

Dyrektywa 2024/1385/UE ustanawia normy minimalne odnoszące się m.in. do określenia przestępstw i kar w obszarach seksualnego wykorzystywania kobiet i dzieci oraz przestępczości komputerowej, w tym przestępstwa publicznego udostępniania za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) obrazów, nagrań wideo lub podobnych materiałów przedstawiających czynności o wyraźnie seksualnym charakterze lub intymne części ciała osoby bez zgody tej osoby, gdy takie czyny mogą wyrządzić poważną szkodę tej osobie (art. 5). Państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, aby przestępstwa określone tą dyrektywą były zagrożone skutecznymi, proporcjonalnymi i odstraszającymi karami. Przestępstwa określone m.in. w art. 5 dyrektywy 2024/1385/UE mają podlegać karze, której maksymalny wymiar wynosi co najmniej rok pozbawienia wolności (art. 10 ust. 4).

Dyrektywa 2024/1385/UE weszła w życie z dniem 13 czerwca 2024 r. Zgodnie z jej art. 49 państwa członkowskie mają wprowadzić w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania tej dyrektywy do dnia 14 czerwca 2027 r. Dyrektywa 2024/1385/UE nie została jak dotąd implementowana do prawa polskiego.

Mimo że termin transpozycji wskazanej dyrektywy został określony na 14 czerwca 2027 r., to – zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) – w okresie przewidzianym na dokonanie transpozycji dyrektywy państwa członkowskie będące jej adresatami są zobowiązane do powstrzymania się od przyjmowania przepisów, które mogłyby poważnie zagrozić osiągnięciu celu wyznaczonego w tej dyrektywie⁷. Obowiązek ten znajduje podstawę w art. 4 ust. 3 akapit 3 Traktatu o Unii Europejskiej, który nakazuje państwom członkowskim powstrzymanie się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrażać urzeczywistnieniu

⁵ Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, s. 1, sprost. Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012, s. 7; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/2011-12-17>.

⁶ Dz. Urz. UE L, 2024/1385, 24.5.2024; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>.

⁷ Zob. wyroki TSUE: z 18 grudnia 1997 r. w sprawie *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96 (ECLI:EU:C:1997:628, pkt 45); z 4 lipca 2006 r. w sprawie *Adeneler i in.*, C-212/04 (ECLI:EU:C:2006:443, pkt 121-123); z 27 października 2016 r. w sprawie *Postępowanie karne przeciwko Emilowi Milewowi*, C-439/16 PPU (ECLI:EU:C:2016:818, pkt 31).

celów Unii. Oznacza to, że w tym zakresie w niniejszej opinii należy także uwzględnić dyrektywę 2024/1385/UE.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Zakresem przedmiotowym projektowanej ustawy nie są objęte przepisy kodeksu karnego stanowiące implementację dyrektywy 2011/93/UE do prawa polskiego⁸.

Projektowane przepisy dotyczące kryminalizacji tzw. patostreamingu nie są bezpośrednio objęte przepisami dyrektywy 2024/1385/UE, przyjętej jako środek harmonizacji prawa karnego materialnego w dziedzinie seksualnego wykorzystywania kobiet. Z analizy projektu ustawy wynika, że patostreaming może wypełniać znamiona innych przestępstw, w tym określonego w art. 5 dyrektywy 2024/1385/UE przestępstwa udostępniania bez zgody treści intymnych lub zmanipulowanych. Biorąc pod uwagę, że celem projektu nie jest implementacja przepisów dyrektywy 2024/1385/UE, można uznać, że proponowana nowelizacja k.k. nie jest sprzeczna z przepisami tej dyrektywy i mieści się w zakresie kompetencji krajowej w zakresie prawa karnego materialnego.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

⁸ W szczególności art. 101 § 4, art. 197 § 3, art. 198, art. 199 § 2 i § 3, art. 200, art. 200a, art. 202, art. 203 oraz art. 204 k.k. Por. tabelę zbieżności zamieszczoną w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2933; pismo z 12 stycznia 2023 r., sygn. RM-0610-179-22), <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2933>.

Warszawa, 3 lutego 2026 r.

BEOS-WPEiM-224/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.24.7.2026
Data wpływu 03.02.2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: posłanka Monika Rosa) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

W art. 1 projektu ustawy przewidziano dodanie artykułu 255b w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (dalej: k.k.). Z uzasadnienia projektu wynika, że projektowana regulacja dotyczy penalizacji publicznego rozpowszechniania, w sieci teleinformatycznej, treści określanych jako patostreaming, polegających na prezentowaniu popełnienia czynów zabronionych w formie obrazu lub dźwięku.

Zgodnie z proponowanym art. 255b § 1 k.k. karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat podlegałby ten, kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej rozpowszechnia, w postaci obrazu lub dźwięku, treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego: 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy; 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia², lub na znęcaniu się nad głowonogami lub ich zabijaniu; 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby, 4) polegającego na realizacji ustawowych znamion czynów zabronionych określonych w art. 107-111 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy³.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 383, ze zm.

² Określonych w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, ze zm.).

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 633. Wskazane przepisy Kodeksu karnego skarbowego są zawarte w rozdziale 9 tej ustawy, zatytułowanym „Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych”.

Tej samej karze podlegałby ten, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające, jako autentyczne, pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 (projektowany art. 255b § 2 k.k.).

Nie popełniałby przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej (proponowany art. 255b § 3 k.k.).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/